

El moviment homosexual viu uns moments contradictoris. A Occident l'acceptació del matrimoni entre persones del mateix gènere guanya terreny i el Parlament català fins i tot legisla contra les discriminacions, però, alhora, el tracte vexatori que reben els gais, lesbianes i transsexuals a molts països africans i asiàtics no fa sinó agreujar-se cada vegada més.

Un armari de doble fons

Els carrers de Catalunya van plens de banderes estelades. El procés sobiranista guanya cada cop adeptes i desperta l'emoció de centenars de milers de persones. En canvi, de banderes amb l'arc de Sant Martí, als balcons no n'hi ha gaires, però Catalunya acaba d'esdevenir pionera en el camp dels drets homosexuals. Un motiu d'orgull que, no obstant això, passa força desapercbut.

En efecte, el Parlament acaba d'aprovar la llei de dret de les persones gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i per a l'eradicació de l'homofòbia, la lesbofòbia i la transfòbia. Una norma capdavantera perquè inclou –a diferència de les de la resta del món– un apartat que castiga amb severitat les discriminacions.

Van votar-hi a favor tots els grups de la Cambra excepte la democristiana Unió Democràtica de Catalunya i el Partit Popular. Els primers, discrepen de l'aparell sancionador, que troben innecessari, mentre els segons opinen que la llei sencera és del tot innecessària.

Siga com siga, Catalunya disposarà d'un consell nacional de lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals [sic] de caràcter consultiu, i fomentarà l'educació en la diversitat, mitjançant programes que orientaran sobre les diverses opcions sexuals. A més, es crearà un servei d'atenció integral a les víctimes d'aquest tipus de violència.

Un pas endavant que contrasta, i de quina manera, amb la recança de l'executiu valencià a legislar sobre la matèria.

La setmana passada, per exemple, les Corts van negar-se a tramitar una proposta de llei socialista contra la discriminació menys ambiciosa que la catalana però molt semblant a l'aprovada a Galícia, on també governa el PP. Els populars valencians van proposar com a alternativa una comissió d'experts –integrada per partits polítics, sindicats, membres del col·lectiu LGTB, periodistes...– que consensueix una llei en aquest sentit.

A l'altra banda de l'oceà Atlàntic, els avanços són més recents però més cridaners: la Cort Suprema dels Estats Units –l'equivalent al Tribunal Suprem espanyol– va declarar il·legal la llei de defensa del matrimoni, un text molt restrictiu que prohibia de manera explícita el casament entre persones del mateix gènere. La decisió, el 26 de juny de l'any passat, va comportar el reconeixement legal del matrimoni homosexual, que actualment és vigent a 32 dels 50 estats federals. A 53, si tenim en compte que Florida va reconèixer l'agost passat, per primera vegada, un document oficial en què una parella gai constava com a casada.

Només dos mesos abans de la sentència nord-americana, l'Assemblea nacional francesa també aprovava –per 331 vots a favor i 225 en contra– el matrimoni homosexual, que com a l'Estat espanyol, ha comportat una contestació social important. El fet cert és que el govern de José Luis Rodríguez Zapatero va legalitzar-lo fa prop d'una dècada, el 2005, i que l'entrada del PP no ha impli-

EFE

cat cap restricció, malgrat la furibunda campanya que el partit conservador va protagonitzar aleshores, de braçet de l'Església catòlica.

Holanda havia obert el camí, el 2001. Dos anys més tard va imitar-la Bèlgica, i el 2005, a més de l'espanyol, va arribar el vist-i-plau canadenc. Sud-àfrica –el 2006–, Noruega i Suècia –el 2009–, Portugal, Islàndia i Argentina –el 2010–

Instantània de Zanele Muholi, activista pels drets dels homosexuals a Sud-àfrica que va guanyar la Biennal de Fotografia de Bamako del 2011 amb aquesta imatge. Pretén denunciar la triple exclusió que pateixen les dones lesbianes negres al seu país.

Dinamarca –el 2012– i Nova Zelanda i Uruguai –el 2013, alhora que França– van ser els primers a normalitzar aquesta situació. Una situació encara molt adversa a la majoria de països africans i asiàtics, on l’homosexualitat no sols no és acceptada, sinó que és fortament reprimida amb tot de lleis coercitives. En aquests casos, l’armari de la invisibilitat –i la no-acceptació– té un doble fons que

costa de creuar i que cada vegada ofega més els que hi són a dins.

L’infern africà. El sexe entre persones del mateix gènere és prohibit a 37 dels 54 països africans. Entre aquests 37 estats, n’hi ha de molt estrictes en el combat contra l’homosexualitat, tal com s’ha pogut comprovar darrerament a Gàmbia, el Txad, Uganda i Nigèria.

El veterà president de Gàmbia, Yaya Jammeh, acaba de relacionar l’homosexualitat amb la lepra, la gonorrea i la tuberculosi, a més d’assegurar que hi lluitarà en contra com si es tractara dels mosquits que transmeten la malària. “Seré fins i tot més agressiu”, ha avisat.

A Txad, un dels estats més extensos del continent negre, han aprovat una llei que condemna a 15 i 20 anys de presó les persones que mantinguen relacions homosexuals. En aquest cas, com en d’altres, l’ofensiva antigai esdevé un parallamps que atura les acusacions de corrupció i de mal govern, centrant el debat en un tema que no va més enllà de l’àmbit privat de cadascú o, a tot estirar, de les creences religioses. Unes creences que, sens dubte, tenen un pes considerable a tota l’Àfrica.

A tocar del Txad, a Nigèria, el president del país –Goodluck Jonathan– va tirar endavant una llei molt restrictiva amb els drets dels homosexuals: hi han quedat prohibides les demostracions públiques d’afecte gai o lèsbic, a més de castigar amb penes de 14 anys de presó els nigerians que contraguen matrimoni o s’inscriuen com a parella de fet allà on siga.

Un més després, el primer ministre ugandès, el polèmic Yoweri Museveni, aprovava un projecte de llei repressor del col·lectiu gai, però sensiblement rebaixat de la proposta inicial, signada pel també polèmic diputat David Bahati, que havia previst la pena de mort pels casos d’“homosexualitat agreujada”, és a dir, les relacions sexuals amb menors d’edat, discapacitats o infectats de sida. La resposta internacional va rebaixar-ne les disposicions més dures.

Els Estats Units, per ordre de Barack Obama, van reaccionar de seguida i van cancel·lar els exercicis militars conjunts i l’ajuda econòmica, a més de prohibir els seus ciutadans de viatjar a Uganda. El juliol, quan tot just feia cinc mesos de l’entrada en vigor de la llei contra l’homosexualitat, la Cort Constitucional ugandesa tombava els aspectes més coercitius en considerar que no hi havia hagut quòrum i el president Museveni afirmava que Occident havia fet una mala interpretació de la referida norma i culpava “el lobby homosexual” d’haver intimidat “els compradors potencials”.

Segons les enquestes, però, només el 5% dels nigerians i dels ugandesos veuen

1

Les diferents maneres de viure l'homosexualitat al món: a la Xina (1) és considerada una malaltia mental des del 2001, però, no obstant això, l'orgull gai se celebra amb relativa normalitat. A Uganda (2) la pressió internacional ha rebaixat els continguts d'una llei molt severa amb aquest col·lectiu, cosa que no ha passat a Rússia (3), on les manifestacions contra l'homofòbia de Putin no han tingut efecte. Al Brasil (4) la visibilitat homosexual és absoluta, i els matrimonis, legals.

bé l'homosexualitat. Una dada irrisòria que ni tan sols no equival al percentatge de persones que ho són, d'homosexuals.

Una enquesta del centre d'investigació britànic Pew feta a 39 països remarca la correlació que hi ha entre la religiositat d'un país i el seu nivell de tolerància sexual. L'Àfrica i l'Orient Mitjà són, de llarg, els llocs menys tolerants. Al Camerun s'ha arribat a detenir gent per segons quins missatges o la manera de vestir.

De Rússia al Sud-est asiàtic. Ara fa poc més d'un any, la decisió de Vladímir Putin de considerar un crim "les relacions sexuals no tradicionals" va omplir els informatius de tot Europa i va generar una onada de rebuig important. Els Jocs Olímpics d'hivern celebrats a Sotxi el febrer passat van servir com a aparador de la crítica generalitzada.

De boicot, no n'hi va haver, però sí que va córrer una petició per internet que demanava de no consumir vodka rus, i alguns van proposar-ne com a substitutiu

2

una cervesa “anti-Putin” amb una etiqueta en què la cara del primer ministre rus apareixia maquillada. Ell és dels que pensen que Occident corromp la moral del seu país i que l'Església –ortodoxa, en aquest cas– ha de saber imposar-s'hi.

Uns quants milers de quilòmetres a l'est de Moscou, a la Xina, no ha impor-

tat que l'homosexualitat fóra un delict fins el 1997 o que del 2001 ençà forme part del grup de les malalties mentals. La politització del tema no ha estat tan elevada, celebren la festa de l'orgull gai i els tribunals de justícia estudien la denúncia d'un col·lectiu LGTB contra una clínica de teràpia “gai-reconversora”.

A l'Índia la normalitat és encara més gran. També s'hi celebren les marxes de l'orgull gai, hi ha una revista específicament adreçada als homosexuals i alguns films de Bollywood que se'n fan ressò. L'any 2009, el tribunal suprem del país va anul·lar l'apartat del codi penal que vetava les “relacions carnals contra l'orde de la naturalesa” per entendre que contravenia la Constitució. L'adopció no està prohibida perquè la llei de la matèria no estableix cap diferència, però el fet cert és que els grups més conservadors s'hi oposen obertament.

Al Sud-est asiàtic, les llibertats homosexuals van a ritmes diferents: la tolerància absoluta a Tailàndia contrasta amb la xaria de Brunei, que castiga amb la mort per lapidació aquestes relacions. A Indonèsia mateix, on l'homosexualitat és acceptada, l'Estat musulmà d'Aceh l'ha prohibida de manera expressa.

Els dies de l'orgull gai de Hanoi (Vietnam) i Singapur són realment multitudinaris, com també comencen a ser-ho a molts indrets de Sud-amèrica, l'excepció a una regla que lliga la tolerància sexual i el grau de religiositat. A una part del món tan catòlica com aquella, l'Argentina i el Brasil reconeixen el matrimoni homosexual, encara que en tots dos casos es registren episodis de violència homofòbica. A diversos estats de Mèxic el matrimoni gai també és legal. En tots aquests casos, la influència dels evangelistes americans conservadors és menys perniciososa que no podria semblar. Menys perniciososa que a molts estats nord-americans que sí que veuen l'homosexualitat com una malaltia. Curable, això sí.

Victor Maceda

Cines Babel

Vicente Sancho Tello, 10. · València

Deux jours, une nuit

de **Luc i Jean-Pierre Dardenne**

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4,40 € De dilluns a dijous
i 6€ cap de setmana.

(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60€ de dilluns a dijous
excepte vespra de festiu i festius.

